

Prof. dr *Dragana Knežić-Popović*
Prof. dr *Vesna Rakić-Vodinešić*
Prof. dr *Vladimir V. Vodinešić*

PROF. DR SLAVICA KRNETA

Slavica Krneta, istaknuto ime u pravnoj nauci, profesorka Pravnog fakulteta u Sarajevu i redovna članica Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, zatvorila je 30. oktobra 2010. godine svoj naučnoistraživački i pedagoški, ali nažalost i životni krug. Preselila se u sećanja mnogobrojnih poštovalaca njenog dela, saradnika, mnogih generacija njenih studenata. Napustila nas je jedna od rodonačelnica „stare škole“ Pravnog fakulteta u Sarajevu, koja je sažimala najbolje crte: široku ličnu i teorijsku kulturu, negovan stil, lucidan pravnički rezon, borbu za pravdu i vladavinu prava, i nastavnički dar.

Slavica Krneta je rođena 10. novembra 1927. godine u Sarajevu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirala je na Pravnom fakultetu u Sarajevu 1953. godine. Do kraja 1955. godine radila je kao sudija Sreskog suda u Sarajevu, a godinu dana kasnije otpočela je univerzitetsku karijeru na Pravnom fakultetu u Sarajevu, gdje je bila redovna profesorka za predmete Građansko pravo i Autorsko pravo s pravom industrijske svojine. Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, Slavica Krneta je 1963. godine odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom „Uloga i značaj posjeda u našem pravu“.

Bila je čovek reda, upornosti, strogosti i gotovo mitske privrženosti naučnom i pedagoškom radu. Njena visoka dostignuća u oblasti prava plaćena su velikim naporima i danonoćnim odricanjima kroz čitave decenije, preko pola veka. Ovakav odnos prema radu činili su je jedinstvenom ličnošću u ovom našem balkanskom podneblju.

Njenih više od osam decenija životnog puta vezani su za Sarajevo. Iako je pravničku karijeru započela u sudstvu, sklonost ka naučnoistraživačkom radu odvela je već 1956. godine talentovanu, neizmerno radnu i upornu Slavicu Krnetu na Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, na kojem će ostati sve do kraja svog radnog veka. Počela je kao mladi saradnik starijeg kolege i učitelja prof. dr Vojislava Spaića, a vrlo brzo je postala njegov ravnopravan kolega. U dva navrata boravila je na *Max-Planck* institutu za intelektualnu svojinu u Minhenu, najpre kao stipendista Fondacije *Alexander von Humboldt*, a zatim kao gostujući profesor. Izrastala je pod intelektualnim uticajem svetski priznatog stručnjaka autorskog prava i prava industrijske svojine profesora

Eugena Ulmera. Vrednost njenog naučnog rada i doprinosa nauci prepoznala je i Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, koja ju je 2002. godine izabrala za dopisnog člana, a 2005. godine za redovnog člana. Odlukom rektora Univerziteta u Sarajevu 2005. godine dodeljeno joj je počasno zvanje profesor emeritus. Akademik Slavica Krneta bežala je uvek od političkih angažmana koji su joj nuđeni. Umesto toga uspešno je obavljala čitav niz značajnih društvenih funkcija u akademskom okruženju. Izdvajamo: članica Odbora za pravne nauke Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, članica nemačkog Udruženja za autorsko pravo i industrijsku svojinu, članica Međunarodnog udruženja nastavnika i istraživača na području intelektualne svojine, dekanica Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, članica uređivačkog odbora većeg broja časopisa.

Akademik Slavica Krneta bila je izuzetan istraživač, stvaralac, učitelj, erudita. Stvarala je vredno tokom gotovo sedam decenija. A to su bile decenije silovitih promena, lomova, preokreta ali i, u srećnim i retkim okolnostima, postepenih i poželjnih preobražaja, koje su se odgovarajuće odražavale i u domenu prava. U okolnostima kada se u ljudskim dušama mutilo i smrkavalo, borba za pravdu i vladavinu prava nije bila laka ni u naučnoistraživačkom ni u pedagoškom radu. Nju je mogla da vodi samo jedna duhovno i intelektualno složena i jaka ličnost, kakva je do svog životnog kraja bila Slavica Krneta. U sudarima, svakojakim negiranjima i podelama u društvu, pa i u pravu, postepeno se brusio i izbrusio jedan izuzetan univerzitetski profesor i osobeni stvaralac raskošnog znanja. Precizna, pedantna, vredna istraživanja i jasni pravni zaključci jesu samo neke lako uočljive i nesporne karakteristike dela Slavice Krnete, opusa koji će je svrstati u red najstudioznijih pravnih istraživača i tumača ne samo u Bosni i Hercegovini već i na prostorima bivše Jugoslavije. Stoga je jedan osvetljeni prozor profesorskog kabineta, upravo kabineta profesorke Krnete, koji je svake večeri, tokom više decenija, svedočio o izuzetnom pregalaštvu, postao simbol Pravnog fakulteta u Sarajevu i dokaz koliko jedan istraživač može celog sebe ugraditi u instituciju.

Studenti mnogih generacija na pravnim fakultetima (u Sarajevu, Banja Luci, Mostaru, Mariboru) pamtiće je po njenim briljantnim predavanjima o najsloženijim pravnim pitanjima. Svoje studente je učila „elementarnom rukopisu“, dosledna stavu da je zadatak univerzitetskog profesora da se mladima prenesu opšta a ne usmerena pravna znanja, bez obzira na to čime će se neko posle studija baviti. Odnegovala je i brojne generacije magistara i doktora pravnih nauka, uvek ažurna, konstruktivna u razgovorima i dogovorima. U tom radu bila je nepogrešivo precizna, faktografske i druge greške nije podnosila ni u svojim ni u tuđim tekstovima. Znala je da se razneži, pa i da prehvali, ali i da zbog sitnih zamerki prekori svakoga ko, po njenoj proceni stvaralačke moći, to zaslužuje. U odnosima sa kolegama i saradnicima bila je korektna, uvek spremna za pomoć. U rasprave je ulazila smireno, neslaganja ublažavala diskretnom ironijom koja je obeshrabrivala nekorektna i silovite napade.

Nesebično je pomagala kolege iz drugih univerzitetskih sredina, koji su joj trajno ostali zahvalni na intelektualnoj saradnji.

Naučni opus Slavice Krnete jedan je od najvrednijih na prostoru nekadašnje Jugoslavije. Svoje najuticajnije radove objavila je u oblastima teorije privatnog prava, stvarnog prava, ličnih prava i prava intelektualne svojine. Upravo po ovim oblastima strukturisani su njeni radovi publikovani, povodom osamdesetog rođendana, u Zborniku *Slavica Krneta, Odabrane teme privatnog prava* (Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2007. godine). Zbornik sadrži tridesetak radova (među njima i monografije manjeg obima) koji se mogu smatrati reprezentativnim u njenom ukupnom opusu. Među njima posebno visok edukativni i teorijski značaj imaju radovi: *Subjektivna prava, Evolucija pojma „zahtjev“ i njegov odnos prema subjektivnom pravu, Posjed, Posjed prava u povjesnom i suvremenom značenju, Pitanje mjesta ličnih prava u sistemu građanskog prava, Lična prava, Kritika shvatanja o prirodnopravnom porijeklu teorije ličnih prava, Internacionalizacija i globalizacija zaštite autorskog prava*. U ovim, a i u svim drugim radovima profesorke Krnete čitalac nalazi pouzdane i detaljne informacije uporednopravnog karaktera, a najviše onih koje potiču iz legislative i literature na nemačkom jeziku, jasnu i preglednu analizu i do kraja promišljen i jasan sopstveni kritički stav. Može se bez rezerve tvrditi da je Slavica Krneta utemeljila nauku ličnih prava na južnoslovenskom području, bitno unapredila teorijska učenja o državini, bila jedan od najuticajnijih autora u oblasti autorskog prava, kao i jedna od prvih koja je primenila teoriju odvojenosti zahteva od subjektivnog građanskog prava u pripremljenoj zakonodavnoj delatnosti nekadašnje Jugoslavije. Njen su naučni opus mlađe kolege počele da analiziraju na svečanosti koju su Akademija nauka i umjetnosti BiH i Pravni fakultet u Sarajevu organizovali povodom njene osamdesetogodišnjice 2007. godine. To je, međutim, samo prvi korak analize jednog vrednog i uticajnog naučnog opusa. Teme koje je obrađivala, način obrade, temeljan i ozbiljan pristup, obavezuje današnje generacije pravnika – ne samo da dostignu visoki standard koji je postavila, već i da analiziraju njene radove i inspirišu se njima, jer većina ima trajnu vrednost koja premaša jedan ograničen ljudski život.

Akademika Slavicu Krnetu krasile su mnoge lepe ljudske odlike. Do kraja života nosila je u sebi skromnost, dostojanstvo i njoj svojstvenu gordost, koji su bili iznad teškoća i problema na koje je nailazila u životu. Iza često naizgled strogog i ozbiljnog stava, krila se ličnost velike topline, emocionalnosti i duha. U ovim njenim osobinama mogli su da uživaju oni koji su je bolje poznavali. I zato je profesorka Krneta od onih ličnosti koje se ne samo poštuju, nego i vole.